

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок ч. 10, II. пош.
Конто пошт. шваб. 143322
Адреса для телеграм:
— „Діло“, Львів —
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 4-50 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 зл., Німеччині 7-50 зл.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словацькій 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 7-50 зл., Австрії
7-50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

**В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.**
—
**ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.**

Перед громадськими виборами в Ч.С.Р.

Львів, 15. жовтня 1927.

В неділю 15. ц. м. відбудуться в місті Чехословацькі вибори до громадських рад. З того приводу всі національності чл. республіки й усі партійно-політичні угруповання перевели горячу підготовку акції й мобілізували всі свої сили, аби перевести якнайбільше своїх людей до громадських управ.

До боротьби при цих виборах стоять два табори, менш-більш у такім самім порядку, який запанував у соймі й сенаті: з одного боку блок міщанських правительствених партій, або тзв. „вісімка“ (до якої належить вісім політичних партій), з другого — ціла опозиція. Але не всюди і не в тій самій мірі. Бо прим. на Словацькій (у Братиславі й Кошицях) не тільки не владоса устійнити одної спільної чеської лісти, але навіть коаліційні угруповання не виступають там солідарно. З окремою лістою виступає там національна демократія, на власну руку йдуть до виборів чеські нац. соціалісти і соц. демократи.

Незвичайно живу і крикливу агітацію, як звичайно, повели комуністи, що, як відомо, є в ЧСР зовсім легальною партією і представляють там дуже поважну силу. Білі плями в їх центральнім органі „Руде Право“ свідчать про те, що навіть ліберальний уряд Шведлі примушений замовити неперервну, горячково-демагогічну акцію в їх пресі. В деяких місцях, прим. на Шлеску, переведено в комуністичних організаціях навіть ревізії, але не арештовано нікого. В останній хвилі прийшли вісти, що комуністичну акцію (ч. 17) уневажнено в цілій державі.

Дуже характеристичну поставу заняла при цих виборах соціалдемократична партія, як чеська, так і німецька. Управи цих партій порозумілися і соціалдемократи обох народів виступають солідарно в цілій державі. Отже разом урядували вони передвиборчі віча, видавали спільні чесько-німецькі відозви і виступають при виборах коли не з одною спільною лістою, то в тісному порозумінні, щоб не розбити своїх голосів. Тільки польські соціалісти на Шлеску не приступили до спільного соціалдемократичного виборчого блоку, але утворили спільний виборчий фронт з польськими демократичними партіями, таксамо, як це вони зробили в часі останніх виборів до сойму й сенату.

Найцікавіше для нас без сумніву становище німців, які діляться в соймі й сенаті на два табори: активісти, себ-то прихильники співробітництва з чеським урядом, і націоналісти, себ-то менше або більше явних самостійників, чи пак прихильників негайної злуки з Німеччиною. Отже при цих виборах і активісти і націоналісти — а мають вони разом аж сім політичних партій! — йдуть у всіх тих виборчих округах, де повинна чеська ліста, одним фронтом. В цьому напрямі чл. німецьких партій видали відозву, в якій підкреслено, що громадські вибори в Чехословацькій державі мають бути генеральною пробою й згодищенням німецьких сил. Слід зазначити, що живу участь

у виборчій акції беруть і оба німецькі міністри, що засідають у коаліційному уряді. Один з них, д-р Спіна, представник німецьких аграріїв, виголосив на днях на передвиборчому зібранні в Красному Дворі велику політичну промову, в якій зясував між ін. становище активістів до чл. уряду й обговорив ширше роль й вигляди німецького елементу в чл. державі. „Ми активісти — говорив він — мусимо бути позитивно присутні при кожній комбінації, бо тільки в цей спосіб зможемо відвернути нещастя від німецького народу. Війну ми програли — і годі тут щось змінити. Нашим вступленням до уряду запевнили ми собі передовсім контроль в цій державі, а надто участь у вирішувальних засобах її сили. Поки ми в уряді, принайменше одна річ не може статися: не може бути нам гірше! Тільки нашою заслугою є те, що німець у цій державі має знову значіння, що сила три і пів мільйонного народу не лежить обложеном, як це було донедавна, і то цілих сім літ. Це повинні усвідомити собі всі

німецькі партії, також ті, що нас побороють“. З цих слів бачимо, що навіть німецькі активісти не багато надіються здобути в чеській державі, коли за успіх уважають уже те, що не буде їм гірше.

Одночасно з виборами в цілій республіці відбудуться перевибори громадських рад і на Закарпатській Україні, де теж розгорілася сильна виборча акція. На українському Закарпатті будуть вибори тільки в 146 місцевостях, бо в 172 громадах виставлено тільки одну виборчу лісту, яка на основі-регуляміну являється й вибраною. Також на Закарпатті йдуть з великим галасом до виборів комуністи, а крім них велику агітацію перевели аграрії, що не рідко виступають у спілці з іншими партіями. Зате доволі слаба була підготовка до цих виборів христ.-народної партії (Волошин — д-ри Брашайки).

В найближчих днях почнемо, як викала ця генеральна проба сил різних національностей і партійних угруповань при громадських виборах у Чехословацькій.

Хороблива пристрасть.

На канзі злочину Шварцбарта.

Не думали ми, що вже перед процесом Шварцбарта прийдеться нам у ширшому обемі займатися не так самою сутністю процесу, як тими хворобливо-настрояними додатками, вичарованими з буйної фантазії інтернаціонально-жидівського колективу, які верстою грязюки лягають на революційну добу збудженої зі сну й „окраденої“ України. А однак мусимо стати в обороні помітуваного і паплюженого українського імені. Сповняємо важке завдання і то подвійно важке — раз тому, що ми не були прихильниками політики пок. Петлюри, а друге, що ми не належимо до тих, які здатні апотеозувати все без розбору, які не бачать тіней і плям на революційній добі недавньої історії України. Признаємося, що ми воліли, щоб справи звязаної з париським процесом, боронови більш поклікані до того чинники. Однак, маючи на увазі, що ми єдиним українським щоденником в Європі (поза Рад. Україною), мусимо взяти на себе це важке і відповідальне завдання.

Коли виступаємо в обороні честі нещасної жертви жидівської пімсти, низької і брутальної, то тим самим ми не утворюємо себе з політикою пок. Петлюри, а тим менше з його орієнтацією. Обороняючи честь б. головного отамана, боронимо гідності української нації, яка у кривавих змаганнях, жертвами соток тисяч борців, здобувала собі належне місце в сім народів. І коли сьогодні існує Радянська Україна, як складова частина радянської унії, то цей піддержаний твір є твором українського народу, всіх борців за його долю і волю. А серед них одно з передових місць займає старий революціонер, досвідний громадський працівник й один із керівників соц.-демок. партії Симон Петлюра — нарівні з Грушевським, Винниченком, Шумським і Скрипником. Рад Україна є вислідом і синтезом двох револ. струй, двох напрямків, що взаємно перекривалися: національної і со-

ціальної, незалежницької і централістичної. Отже обороняючи честь пок. Петлюри, боронимо честь й гідності української нації, а обороняючи українську націю, боронимо її революційні здобутки, боронимо й того, що вона вложила в будову твору, що називається: Українською Радянською Соціалістичною Республікою.

Коли після кривавого акту 26-го травня 1926 р. у жидівській пресі зявилася хуртовина невістих, розперзаних пристрастей і коли жидівський антиукраїнський похід зустрів відпір зорганізованого українського громадянства, можна було вважати, що жиди спинили свій розгін і розпочали помітний відворот. На становищі оборонців огидного вчинку Шварцбарта „остали тільки комуністи та їх явні або приховні наємні прислужники. В інтересі інтернаціоналізму, в інтересі комунізму, якого безсумнівним орудієм був „ідейний“ Шварцбарт, було скомпромітувати український національний рух, а тим самим і те, що є національно-українського з революційною творі українського народу, в Рад. Україні. Це є головна мета і завдання оборонців Шварцбарта. Відповідальні жидівські діячі ще недавно на женецькому терені відмежовувалися від цієї акції, вульгарно кажучи, що найкраще було би, колиб Шварцбарта дідько ахопило. Бо тоді відпав би процес, а тим самим далось „випустити його шкідливі наслідки“. Та жидівська психіка витворилася у ненормальних умовах диспори. Не диво, що племінно-віроповідна солідарність жидів, яка з одного боку базується на звязках крові, а з другого боку на первісному законі мстивості, виявляється підступною вендеттою.

Досить було відкритого листа б. міністра для жидівських справ в уряді УНР Пінхоса Красного до генерального прокуратора Франції, листа диктованого комуністами, щоб знову хвиля нестримної й невідповідальної похвостости стряса

До 31. жовтня ц.р. всі свідомі українці повинні вивістити в пзуа обмеження 1/2 часті своїх будинків і цю часть обезпечити в Т-ві „Дністер“.

жидівським громадянством, щоб в жидівській пресі зашумів каламутний потік наклепів на український визвольний рух. Досить було би привести один уступ зі школярського напушистого листа П. Красного, щоб не привадувати до нього найменшого значіння.

„Моглоб алаватися, — пише він — що той міністр (себ-то міністр для жидівських справ! — Ред.) не має що сказати париським суддям, які будуть судити Шварцбарта, що не має що оповісти в класі, яка не може їх цікавити, бо торкається як кошмарної ролі самого Петлюри, так й інших членів жовтобланкетного братства. А на чолі того братства стоять ті, які тепер перед судом палитимуть кадила в честь свого померлого „вождя“ — в кривавих жидівських погромах на Україні“.

З такою іронією пише про своїх товаришів з уряду П. Красний, так відзивається він тепер про свого державного начальника, в якого імени виконував владу. Чи не є це вершок нікчемності? До того ж його листа, висланого з демонстраційною метою, друкує львівська „Хвіля“, орган тих самих жидівських політиків, які „допомогли“ йому дістатися до Харкова. Тут, перебуваючи на еміграції, Красний — між іншим у нашому органі — поборовався жидівську політику Райхів і тов., вказував, що жиди мусять вести українську територіальну політику. З моментом перекочовування в Харків, переміг у нього шкурний інтерес. Він пише нікчемного листа до ген. прокуратора французької республіки, якого з насолодою перепрошують львівські сіоністи.

Головною метою світового жидівства, всіх його відмін і всіх інтернаціоналів: капіталістично-буржуазного і пролетарсько-комуністичного, є оплювати український наріз перед світом.

„Історичне значіння — пише далі Красний — процесу Шварцбарта є величезне і буде все побільшуватися. Пам'ять того процесу перетриває всіх його учасників, ціле наше покоління. Було переходити з покоління в покоління, як страшна і далека вість про дикі погроми тривоги XX століття, яка своїми страхотами стократно перевищує всі тривоги минулих століть, страшні переслідування жидів у середніх віках, криваві еспанську інквізицію. Пережде де наших далеких, далеких потомків та наших далеких зв'язного гурта опіри-грабінників, які — позбувшись людських почувань і людської постаті, а під ефемерною маскою гомініків і наскрізь фальшивих фраз про національну нібу „рідність і братерство“, — в дійсності в ім'я шовіністичних і переслідувальних ненависті „ідеалів“, хотіли на „крової і костях цього народу“ збудувати свій особистий, на людських інстинктах опертий, добробут“.

Зайвим було би наводити ще дальші квітки Пінхосової душі. Годиться ще хіба додати, що пок. Петлюру називає він „найбільш злочинним, найпотворнішим з тих усіх грабінників, вождом-кровопийцем“.

І в уряді цього „кровопийця“ сидів Пінхос Красний, сидів разом з іншими „потворами“ на стільці міністра. Світ не знає ходу і покітєтя

КНИГАРНЯ УКРАЇНСЬКОЇ МИСТЕЦЬКОЇ НАКЛАДНІ ТЕОДОР САВУЛА у Відні (Wien, 1. Riemergasse 2.)

бажаючи поширити українську книжку серед нашої суспільності —
рішила дати для всіх українських Товариств, „Просвіт“, Лугів, Со-
колів, кооператив, приватних і публичних бібліотек велику частину
своїх книжок

по знижених цінах.

Книгарня має на складі великий вибір українських книжок, головню
закордонних видань, українських стінних мап, портретів, листівок
й товариських відзнак.

Ждайте безплатно списку книжок на адресу

BUCHHANDLUNG THEODOR SAWULA
Wien, 1. Riemergasse 2.

гину долю жидів. Хто стається співвин-
ним того роду злочину, той є зрадник-
ом і ворогом нашої країни, той пови-
нен бути винищений з людського гро-
мадянства. Старшини і козаки! Цілий
світ подивляється на нас і твердить, що
ми не є гідні незалежного державного
існування, що на нас наново треба на-
класти ярмо. Старшини і козаки! Па-
м'ятайте, що наша чиста справа вимагає
чистих рук. Наказую вам негайно про-
гнати з нашої армії всіх тих, що нас
намовляють до погрому. Стайте їх пе-
ред трибуналами, як державних зрад-
ників. А трибунали нехай їх судять по
їх учинкам, каруючи винуватців най-
більш суворими карами”.

Отже в рядах українських військ
йшла протипогромові акція, ви-
кликана і підсичувана провокато-
рами.

„Наступник Мазепи“ піде з Парижа.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 8. жовтня 1927.

I.

І так нині вже нема найменшого
сумніву, що Раковський піде відси.
Міністерство закордонних справ
оголосило саме документи своїх
дипломатичних заходів у москов-

І коли Шварцбарт шість куль вса-
джував в організм Петлюри, то бо-
му не йшло про пімсту, про погро-
ми, про звернення уваги світа на по-
дії на Україні з часів революції. Ко-
либ він хотів був досягнути ту мету,
яку тепер у його нікчемне діло вкла-
дає весь жидівський інтернаціонал,
то він міг його тільки зранити (він
же не діяв з афектацією, тільки
з премедитацією) і заставити перед
судом боронитися. Але тут справа
далеко глибша. Йшло про усунення
пок. Петлюри з реєстру живих, а
мнимі чи дійсні погроми є тільки
декорацією нікчемної наемницької
ролі злочинця. І з ним, з цим зло-
чинцем солідаризується все жидів-
ство, солідаризується всеціло і при-
страсно. Нема ніякого стриму для
розгону жидівського інтернаціона-
лу. Очевидно, й оводі цієї роботи
споживатимуть вони самі, бредучи
далі в своїх історичних гріхах і далі
вислугуючись всім ворогам україн-
ського народу.

ському закордонному комісаріаті,
звернення на усунення дотеперіш-
нього радянського амбасадора з
Парижа; публікація ця усуває
останні сумніви щодо можливості
збереження Раковського на його
тутешньому становищі. Таким чи-

ном французький уряд вводить по-
лю тутешньої преси і бульварної
преси і заманіфестує певне погір-
шення французько-радянських
взаємин, тай одночасно дає свід-
чення на шні радянського уряду — Ра-
ковського, одного з головних про-
відників комуністичної опозиції,
табору Троцького і Зіновєва. О-
станнє так очевидне, що деякі ту-
тешні газети не вагаються припису-
вати бажанню держати Раковсько-
го далеко від себе — довгий опір
московського комісаріату проти
відкликання Раковського. Воля
моя, мати його за горами. Сво-
єю дорогою, і сам Раковський не
палиться кидати Париж. Коли віри-
ти сенаторові і многократному мі-
ністрові Монзєві, преагентові
комісії для переговорів в справі
улаштування довгів царського уряду,
то Раковський піде в світ не по-
чувається так „у себе“, як саме у
Франції й у Парижі; тут підбув він
свої лікарські студії, тут практи-
кував він лікарем на провінції; ма-
ло хвибувало, а перед війною був
би він натуралізувався у Франції
і виставив свою кандидатуру до
парламенту — аже й виборчий
округ був йому визначений. Тут
має він і чимало друзів серед фран-
цузів, і то не тільки серед своїх со-
партійників, а й поза ними, серед
радикалів, а навіть серед консер-
вативістів, своїх колишніх товари-
шів з університетської лавки і з
часів літературної богеми в латин-
ському кварталі. До друзів тих,
найвірніших, належить і згаданий
Монзє, один з найінтелігентніших
і найбільш освічених політиків
сьогоднішньої Франції. Наміром по-
могти Раковському в очах фран-
цузького громадянства в пору
широко закроєної пресової кам-
панії проти нього треба собі по-
яснити прискорення появи давніше
вже готової книжки цього фран-
цяка про „Небуденну людську
долю“ (Destinée hors de soi; в книж-
ці цієї одна з найцікавіших і най-
тепліше написаних глав присвяче-
на саме особі й незвичайній жит-
тєвій кар'єрі Раковського — бо-
гарина з анекдотами Румунією
Добруджі, французького лікаря,
інтернаціонального соціалістично-
го діяча, румунського військово-
го лікаря — і (каже Монзє) „на-
ступника Мазепи“ на становищі
„диктатора України“; тай — дола-
мо ми — прихильника (може й
співробітника?) „Союзу Визволен-
ня України“, часу світової війни.

української революції, світ не знає
асіх страйхт громадянської війни,
але Пінхос Красний, якого боронив
український воєк, хіба повинен зна-
ти. Вистане прочитати хочби спо-
мині пок. Сушиса (я кателдарі „Чер-
воної Калани“ на р. 1928), щоб у-
явити собі стан умів підчас револю-
ції. Який полководець був певний
своїх військ, адеморалізованих во-
рожою агітацією і пропагандою, я-
кий вожд міг покладатися на їх дис-
ципліну? Хто міг бути певний сво-
го життя і майна? Хто міг устере-
гтися перед розперезаним бандит-
ським елементом, який звичайно
тріюмує в таких часах? Хіба Крас-
ному відомо, що після протигеть-
манського повстання 300 тисяч у-
країнська армія зразу амаліла до
кількох тисяч. Хіба йому відомо, що
після Трудового Конгресу „на свою
руку“ воювали Григоріа, Зелений,
Ангел, Махно і безліч інших. Який
геній міг запланувати над величез-
ними просторами і над хаосом, що
клубився на Україні, де не лише
йшла збройна боротьба між україн-
цями і росіянами, між українською
армією з одного боку і російськими
арміями (революційними) і контр-
революційними) з другого боку,
але й між українськими політичними
та військовими партіями.

А роля жидів? Хто, як не жидів-
ський „комсомол“ після опанування
Києва Муравйовим в р. 1918, вистрі-
ляв кілька тисяч найсвідоміших у-
країнців тільки за те, що вони були
українцями? Хто, як не жиди, за-
повнювали всі чревичайки, хто —
як не вони — з якимсь диким са-
дином розстрілювали десятки ти-
сяч українців? І як тут дивуватися
погромам? Погроми були. Всі вій-
ська з червоними включно, де пре-
цинь не останню ролю грали жиди,
робили погроми. Чогож тоді обви-
нуувачувати тільки українські вій-
ська, коли не озвіріння було загаль-
не, а підсичували його самі жиди.
Чого кидати гряззюкою на голову
одної людини, на голову пок. Пе-
тлюри, який прецинь дозволив Жа-
ботинському творити окремі жидів-
ські відділи для самооборони, який
недав до військ приказ, визнаючи
їх до побороювання антисемітизму.

Лікарські війська, що несуть всім
людом України війність, рівність і
братство, не зміють слухати підле-
тливих навіданків і провокаторів, що пожа-
дають людської крові. Не можуть теж
поводитися байдужо з огляду на тра-

С. ВАСИЛЬЧЕНКО.

ПАЦАНОК.

У весняному повітрі загав вечір-
ній давін, розносачи по місту лю-
дам звістку, що зайшло велике
свято.

Вирізалася в небі перші зірки
над низенькою обшарпаною тюр-
мою.

Сонною пустою-руїною здава-
лася вона у вечірніх присмерках.

А за ґратами та замками стиха
шуміло — гула там підборкана
молода сила.

В тюрмі почалася повірка: за-
тримували швидко ключами, часто
загримали молотками об залізні
ґрати. Поспішали, бо спізналися
сьогодні.

В третій камері товариш Петро
виражався в дорогу. Сьогодні на
прогулянку він обрався начальни-
ка, якого ненавиділа вся тюрма, і
тепер мусів іти до карцеру. Тowa-
риші по камері гуртом виражали
його: давали йому теплішу одіжку,
розсипали по за підкладкою під-
жака тютюн та сірники, щоб не
зніахили, коли будуть його об-
шукувати.

Сам Петро, кремезний хлопчи-
на в руською борідкою, прихват-
ком наїдався чогось аж на троє
суток.

Через невеликий час, одягаю-
чись на ходу після трусу й широко
ступуючись по коридорю, він уже
поспішав до карцеру. Слідком за
ним шов надзиратель і брязкав

ключами. Стали перед маленьки-
ми, старими дверима з дірочкою-
прозуркою й здоровенним висячим
замком.

Оцей льох, чи комірчина, по бід-
ності тюрми, була призначена для
карцеру. Загріміло залізо і двері
одчинилися. Трохи прогнувшись,
Петро ступив кудись у вохку й хо-
лодну темряву. Зразу тоненько
давизнув за ним важкий залізний
засов, загрімів замок, і все стих-
ло. Петро ступив далі й став об-
дивлятися.

В маленьке віконце, густо пере-
плетене ґратами, заглядало зоря-
не небо.

Петро потягнувся й голосно по-
зіхнув.

— Здравствуй, товаришу!... за ві-
що це тебе? — несподівано почув-
ся десь в темного кутка тоненький
дитячий голос.

Петро здригнув.

— Ти хто такий? — зараз спи-
тав він.

— Я — пацанок¹⁾ з п'ятої каме-
ри... Це добре, товаришу, що ти
сюди попав; удвох буде якось ве-
селіше.

Придивившись, Петро хутко за-
навжив, що в кутку, під стіною,
щось біліло. Підійшовши ближче,
він став добачати й фігуру па-
цанка.

— А тебе ж за віщо сюди... то-
варішу? — спитав Петро, осміх-
нувшись.

— Масаду²⁾ погнав в Христа та
Паску, то старший і посадив на

¹⁾ Пацанок — хлопчик.

троє суток, — хвастовито одмовив
пацанок.

— Як же сидиться тобі тут, то-
варішк? — розпитував Петро, сі-
даючи поруч з пацанком.

— Ой гидко-гидко, товаришу, —
таємним голосом одмовляє той. —
Холодно, вохко та ще... паціоки,
щоб вони виходили! Заснути ніяк
не дадуть: тільки задрімаєш — за-
раз так і зашарудять по ногах, по
грудах... один за палець укусив;
то оце я зняв черевика та й стере-
жу — може підкрадеться котрий
то пришию³⁾ суку.

Петро став витрушувати по-за
підкладкою тютюн та сірники, а
пацанок зразу почав без переста-
ну щебетати.

Володьку-пацанка знала вся
тюрма. То був хлопчик на вигляд
років дванадцяти, бідний, непо-
сидючий. У камері він завжди як
не з надзирателем гризся коло про-
зурки, то на вікні коло ґрат допі-
кав вартового. На тюремному дво-
рі, коли виходила пята камера на
прогулянку, його жваве ціврін-
чання, змішуючись з брязкотом
кайданів, сповняло весь двір. Собі
за товариша там вибирав Володь-
ка завжди якого-небудь здорове-
ного значного кандалашника, ходив
поруч з ним, пихкаючи поважно
цигаркою й перебиваючи всі рухи
і звички старих каторжан; свій тю-
ремний бушлат та шапочку він на-
віть намагався носити так, як вони.

Тепер перед новим чоловіком,

¹⁾ Садата — вартового.

²⁾ Пришию — убі.

перед „політичним“, йому хотіло-
ся показатися не яким-небудь „гра-
чем“⁴⁾ а парнем „фортовим“. За
першу ознаку цього аважалося
знання фортової мови, тюремних
та злодійських звичок і Володька
зразу хотів висипати перед Петром
увесь свій запас цієї науки. Перси-
паючи свою мову фортовими сло-
вами й перескакуючи з одної роз-
мови на другу, він цокотав:

— Нема в нашій камері тепер
путьїх ребят. Колись були боги⁵⁾;
Кошовий, Бланюк, Васька-кан-
дальщик... А тепер осталися одні
святи. Духовитого парня ні одно-
го нема. Всі такі, що на волі „стрі-
ляли“ та під рундуками танцюва-
ли за печінку; а сюди поприходи-
ли та й мають себе за якоесь боже-
ство... Знаєш, товаришу, мене су-
дили на один рік, а я після суду
встав та й погнав председателя в
закон та пугвички: припаяли, су-
ки, іще на півроку... Шармач я, і
раз був на грубому⁶⁾ ділі. З Васи-
кою з кандалашником „купилі“ в
одного „ерика“⁷⁾ п'ять тисяч. Ех,
і погуляв-ж тоді ми з ним! Тіль-
ки не довго й гуляли: на третій
день „згоріли“...⁸⁾

⁴⁾ Грач — по тюремному нонак.

⁵⁾ „Бог“ — теж, що „Іван“ по тюрем-
ному.

⁶⁾ Гарному.

⁷⁾ Брик — діло.

⁸⁾ Попалясь.

(Продовження буде.)

Переданий традицією престиж Англії, її непоборимости і непоборимости її союзників і клієнтів, знов став і знов стоїть перед неабезперечною пробою. Але Англієш, наче бульдог; коли хопить щось у зуби, то й держить і легко не випустить. Аж голову треба було зрізати англійському клієнтові, Греції, яка мала через Константинопіль, Ангору і Малу Азію розкрити Англії фронт до Баку і радянської нафти — зрізав цю голову радянський клієнт Кемаль, завдаючи Англії з поміччю Рад першу від століть діймаючу поразку на чорноморському й малоазійському фронті. Поразка була діймаюча, і з нетаєною приємністю зареєстрували її в своїх вісках у Вашингтоні й у Москві. Річ нині в тому, щоб у безмірно важнішому конфлікті з радянською Імперією британська Імперія не зажила подібного як у Малій Азії результату. Але знов: що все те має спільного з париською пригодою Раківського? (Докіпчення буде).

В. Левіцький.

НАЙНОВІШІ МАТЕРІЯЛИ
порукає у величезній виборі, фірма
== АНТІН УВЕРА ==
Львів, вул. Галицька ч. 10
Філія в Тернополі, Дрогобичі, Стрию.

Знаменна інтерпеляція до
уряду У.С.Р.Р.

Спроба „законодатної ініціативи“
одиниці.

Комуністи тверять, що згідно з радянською конституцією кожний трудовий громадянин радянської республіки, у нашому випадку, кожний громадянин, очевидно, "трудівник" Української Соціалістичної Радянської Республіки має право законодавчої ініціативи „у справі державного будівництва". Харківський „Комуніст" з 29. вересня ц. р. приніс величезний політичний фейлетон пера Ф. Тарана п. н. „Спроба переоцінки цінностей", фейлетон, змістом якого є аналіз одної спроби такої „законодавчої ініціативи" у формі писаної інтерпеляції, адресованої до уряду УСРР. Підписав інтерпеляцію громадянин Дикий. У фейлетоні знаходимо повний текст тієї знаменитої інтерпеляції, а попри те і її інтерпретацію зі становища ленінізму льокального харківського розуміння. Ось і повний текст тієї „законодавчої ініціативи" у формі інтерпеляції:

„Увагу нового світу зосереджено на РС (Радянському Союзі Ф. Т.). — буржуазні держави відверто ставляться порожнє, імперіалістична Європа загрожує війною разом з тим, дуже і ясніше почувається голос опозиції.

Все це вимагає від державних установ зі свого боку, кажучи російською мовою, „пронести перещекування цінностей“ і остаточно (!? Ф. Т.) вирішити (!? Ф. Т.), чи дійсно той шлях, якого додержувались зараз наша державна політика, приведе Україну до кращого життя, чи може, урахувавши труднощі сучасних обставин, подо виконання всіх завдань, накреслених нашим політичним програмом та наслідки, які можуть повстати при зміні політичної ситуації, доцільніше буде всю увагу і всі сили зосередити на виконанні певних завдань, які найбільше відповідають сучасному менту і які для України складатимуть найголовніше чергове завдання.

Імперіалістична війна дала нам багато прикладів, які свідчать, що в часи небезпеки класові суперечності збавуються, а з особливу силою виступає національне почуття. Революційний досвід також доводить, що національна єдність не втрачає сили і при яких умовах.

Чи можемо ми похвалитися нашим національним почуттям та нашою національною єдністю? — Ні. Звідки ж вони можуть взятися, коли ввесь час ми були під гнітом, який і довів до того, що ми стали курчаків свого українського походження. Чи допоможе вам у цій справі комунa? — Також ні, бо комунa стоїть на ґрунті Інтернаціоналу, а двоє богам, як кажуть, служити не можна.

Мовна українізація, що проводиться зараз, не може відбити всю нашу істоту, всю нашу природу українську. Звідси виходить, що ми, як окрема нація, не маємо свого лиця та й не будемо мати. А жаль...

Справді, маленька Греція мала щастя жити й розвиватись на ґрунті національному й через це залишила ніковітній слід в історії, а сороміливною українська людність повинна розпорозитись в Інтернаціоналі, нічим не виявивши себе. Отакі міркування примушують мене подати на розгляд РНК це запитання. Дочекалися ми своєї української влади, але вплив усього національну природу нема як бо ввесь час приходиться пильно стежити за тим, що сказав Маркс, як павчав Лєнін та разом з тим пересаджувати на свій український ґрунт усю західну культуру, усю індустрію.

Чи неже-ж наше щастя полягає в тому, щоб жити головою Маркса, керуватись вказівками Леніна та хапати вершки західньої культури, додаючи до неї по змозі своїй гуданків?

Чи вже ж наше завдання працювати по готових шаблонах та трафаретах? (Підкреслення скрізь наше. — Ф. Т.). Дикий.

До цитованого тексту не даємо ніякого освітлення. А з фейлетону Тарана, що інтерпретує цю інтерпеляцію, захищуємо тільки таке місце:

„Ще свідомий страх зривання нашої обороноспроможності країни, ще провокаційне зривання мобілізації мас на фронті соціалістичного будівництва. Ці нелипасько-куркульські елементи, що намагаються посіяти серед трудящих мас сумніви щодо шляхів радянської влади, особливо явні в умовах загрозливого війни, мусять зустрітись з нашого боку не розяснення, не дискусію. З ними впровадимо контр-революційними елементами ми мусимо вести розмову через відповідні органи охорони республіки“.

Неспокій на Балкані.

(Від нашого кореспондента.)

Білгород, 9. жовтня 1927.

Чудним і незвичайним виглядає сьогодні Білгород. Удекорований в чорні прапори жалоби, на хвилину сонячний і яскравий, а на хвилину з низькими сірими хмарами та дрібним дощем. Бойові промови, вигуки тисячної юрби: „На Софію, в Болгарію!“, військове напруження та жадова помста і жалобні звуки військової оркестри, безліч вінків, прапори різних організацій і заповнені вулиці десятками тисяч тих, що прийшли віддати останню пошану погібшому ген. Коваченітові.

Останній короткий час приніс з собою підрид кілька сміливих і жорстоких акцій у Македонії, з котрих передостанній — убивство дивізійного ген. Ковачевича у Штипу наразі сколихнуло таку повздержану і до переборщення миролюбиву Югославію. За кілька днів ген. Ковачевич стався національним героєм, його тіло перевезено до Білгороду і похоронено сьогодні тут надзвичайно урочисто, а голоси обурення залунали наразі не лише проти офіційної Болгарії, котра терпить і підтримує Македонський Революційний Комітет, не лише проти головного дирігента теперішніх неспокоїв на Балкані — Б. Мусолініа, але і проти власного уряду за його нерішучість та велику уступчивість.

Югославія зачинила свої кордони проти Болгарії, поробила кроки у Софії і ствердила, що комітати користуються італійськими кісами та бомбами із болгарських військових арсеналів. Кроки зроблені у Софії хоча і не є закладом рішучі, але ставовище білгородської преси, дозвіл на сьогоднішній мітинг „Народньої Оборони“ показують справжній тутешній настрій. Жадова помсти і пробудження військової сербської ментальності творять

Дорога
до
краси

ELIDA

МИЛА - КРЕМИ - ШАМРОО

Тимчасов болгарський уряд найшовся
зараз у дуже скрутному становищі. Напрі-
м, якому не йдуть на руку останні за-
ходи, що були розпочалися, про збли-
ження Софії і Білгороду, — з одного бля-
ку; а з другого — права опозиція, котра
так само як і теперішній уряд опирається
на Македонську Організацію, — унемо-
жличають всякі рішучі заходи. Крім цього
а народні селянських масах живе ще дух
Стамбулійського і чекає лише слушного
менту, щоб нанести урядові удар «длаа».

Македонські терористи вирішили за всяку ціну винести македонське питання за міжнародний ґрунт і шляхом терору і жертв хочуть уможовити нормальне життя у сербській частині Македонії. Безсильність болгарського уряду — відношення до них, дає вільні руки до акцій, підтримуваних ще до того і за зони.

Македонія є найбільш чисте місце Югославії, вона боїться винесення македонського питання на міжнародний ґрунт і не значно стримує рішучість її заходів, але вона скорпіє піде на нові жертви у людях, ніж допустить втручання у цю справу. Яблуко старого роздору на Балкані в останні часи починає робитись знову актуальним і потрібно великої стриманості та компромісового порозуміння з обох боків, щоб знову не дійшло до гострого, а можливо і збройного конфлікту між Белградом і Софією. Коли дипломатам знов удасться знайти шлях до тимчасового погодження справи, на кордонах приїде до заспокоєння, населення забуде про небезпеку для життя і підіймуться певно нові бачачки, головним чином у закордонній пресі, про можливості югославянсько-болгарського зближення, аж поки не задунуть раптово десь у прикордонній місії вибухи бомб та не впадуть нові македонські жертви.

В. Аляський.

Новий уповнаркомаксправ
України.

„Зріст“ українських впливів на закордонну політику СРСР.

В харківському „Комуністі“ з 4. жовтня ц. р. читаємо таку замітку: „Позавчора до Харкова прибув тов. Берзіш, що його Рада Народніх Комісарів Союзу Радянських Соціалістичних Республік призна-чила за уповноваженого Народнього Ко-місаріату Заборд. Справ СРСР, на Укра-їні“

Новий уповарковмакссправ при уряді УСРР Ян Антонович Берані має за собою поважний і багатий революційний, точніше комуністичний стаж. Був він колишнім учителем, пізніше типовим революційним діячем, бував у тюрмі, тинявся на еміграції, працював як організатор, публіцист і пропагатор більшовицької ідеології ще до революції. В часи революції (очевидно комуністичної) провів таку шибал доль

тичної кар'єри: в 1918 р. був політичним представником комуністичного Кремля у Швейцарії, в 1919 р. займав становище народного комісара освіти в комуністичній Латвії. В 1919—1920 р. був секретарем Комінтерну. Протягом 1920 р. брав участь у переговорах з Фінляндією як голова більшовицької делегації, а по закінченні перемовин був політичним представником РСР у Фінляндії. У 1921—1925 р. працював у політичному представництві РСР у Англії як заступник голови того представництва. Від серпня 1925 р. був політ. представником РСР в Австрії, а зими дивни дістав призначення на становище уповноваженого Нар. Комісаріату закорд. справ РСР при уряді УСРР на місці Шліхтера, що став, як відомо, народним комісаром земельних справ в уряді УСРР. Берзин є по національності Латвієм ! вся його дорослою діяльність як організатора-пропагандиста так і публіцистична була зв'язана з Латвією. Як-що хто вірить, що на Україні українцями все, навіть уряд і партія і що Україна здобуває чимраз то більший вплив на закордонну політику РСР, нехай вірить. Та може призначення Берзина, такого „чистокровного“ українця-патріота, бувшого секретаря Комінтерну на те становище „уразуміти“ декого та захитати ту його віру.

Люди, що терплять на запертя стільки і злучені з тим недуги відходо-вої кишки як також на перекручування органів підчерев'я, удари до голови, болі голови, биття серця, нудь по червот скляч-ки природної води гіркої *Fraxinella Joffa* рано і вечір. Управити хірургічних клінік власністю, що перед і по червотних опера-ціях позбавлять воду *Fraxinella Joffa* з вапняним усьомом. Скізь до набуття.

Свято творчості.

3 нагоди Свята Кооператив.

Творять — сильні духом. На соціаль-но-економічній полі творчість впливає-ться в народження нових форм люд-ського співробітництва на добро й шас-те загату. Одною з найкращих і наймо-гутніших форм людського співробітництва є кооператив. Тож винише свято в першу чергу свято тих сильних ду-хом, хто повів і веде нас до доскональ-них форм життя; тих, що — нас вбого-духу, роблять сильними.

Творити вартості, що стають здобут-ком міліонів, можуть ідеалісти, що й на-всім їх кропі світлий ідеал загально-го добра. Вони гріють, напоюють нат-хненням, ентузіазмом запалюють млі-они до кооперативу. Шануймо-ж їх свя-точно в цінніший день; бо в „погані дні в болотний дні“ ними каяні рятуються. Творити вартості, що несуть у собі зачатки майбутнього, ґрунтую-ться на науці, на знанні. Наука роз-криває перед нами далекі країни люд-ського поступу, загального добробуту. Тому у святочні дні кооперативу прися-гаєм, що запанує в нас життя з живо-творного джерела науки, яка освітлює шлях життя і в силі зробити з кожного нас цілу людину.

В соціально-кооперативній русі вічні цінності творити невичерпана народна сила. У святочні дні розбуджуємо при-спану силу народної віснечки та без-ділля, озвіми її, а прискорюємо здійс-нення національних і кооперативних і-деалів.

Кооператив де вилі масової творчос-ті. Масова творчість виявляється там, де єдність. Знімимся над усе, що нас розділяє, а злинемо в любов'ю все те, що створює національну єдність.

Кооперативне свято — це одночасно свято боротьби за кращу долю україн-ського народу. Здававшись у бадьорі ряди кооперативної сім'ї.

Ми простуєм до любови,
До братерства, до єднання.
Проти тьми, неправди злої,
В світло волі золотой
Без рабів, без панування!

М. Корчинський.

Всі українські діти до української шко-ли! Хто минає свою рідну школу і по-си-лає дитину до чужої школи, — той ро-го своєї дитини і української нації!

Польська школа в Галичі.

Причини до історичної театральності вшехпольців.

(Шопен в Галичі.)

До публічної утравістичної хлопча-чої школи в Галичі вчашає біля 180 ді-тей, до дівочої біля 200 дітей. Майже всі діти — української народності. Жи-дівських дітей є в цих двох публічних школах ледви кільканадцять. Всі інші жидівські діти і всі польські ходять до приватної польської школи, до якої по-винувалися ще перед початком шкіль-ного року, а значить, що перед введенням т. зв. утравізму в публічних школах Галича. В польській школі є крім того кільканадцять наших дітей, дітей мі-ських подруж або залізничників, що на-приклад начальника станції, естероніза-лі ним-же, мусіли вписати свої діти до польської школи!

Цілу акцію за бойкотом утравістич-них шкіл ведуть у нас два тутешні про-відники божевільного польського мові-нізму, нотар Кроковський і польський парох Ангел. Активну участь у бойко-товій акції бере вся місцева польська бюрократія: судовики, учительство і за-лізничні урядовці. Ці круги всілякі роза-гітувати і притягують до співачки в бойкоті польське міщанство, колоністів, а також переважну частину жидів, за-ляканих податковим урядом і маревом бойкоту жидівських склепів.

Ціла та історично-патріотична кампа-нія поляків у Галичі почалася ще в часі фєрій на звістку про рескрипт міністер-ства, в якому угалядено рекурси на-ших міщан і заряджено введення утраві-зму в місцевих публічних школах. Насамперед розпочали подати акцію пе-ред властями шкільними й адміністра-ційними. Вносили жалоби і вносили де-легатії до повітової шкільної ради, ста-роства, веселіства, а вкінці і до кура-торії. Щоби ввести в бід власті, ви-шували собі поляки одного зайшого суди перед кількома роками шепа Дє-негу, якого представляли всюди як ре-презентанта українського населення. О-дна з таких делегацій до кураторії ма-ла вивести вшехпольцям дещо нефор-туно, бо одного її члена (Зьбровсько-го) за невідповідне поведіння куратор мав викинути за двері.

Щодо приватної польської школи, то вона поставлена невичайно слабо. При-міщення найшла вона в польським „Со-ломі“, де є лише дві кімнати, що для 7-ми класової мішалої школи як не як, а таки на мало. Виходок там шкільний для хлопців і дівчат і взагалі сам буди-ночок не відповідає найелементарнішим вимогам гігієни. Також учительський персонал якнайгірший. Учуть там прим. нотар Кроковський, чоловік старий, який з педагогією ніколи не мав нічого спіль-ного. Вчить учителька Цимбарманіва, що покінчила ледви і рік учительсько-го семінара, учить Шанопька, що має всього дві класи виділові. Директоркою тої пілої пантоміни є п. Мушніська, від десятих літ внаслідок туберкульоза е-меритована учителька. Іншим учитель-кам аистарчає вже вести науку тільки на основі того, що є мішками судових офіційлів або судів, що, видно, дає ква-ліфікацію бути учителькою в польській школі.

Як поквітнеться ця вшехпольська ко-медія в Галичі — напишемо своєчасно.

Виборчі висліди.

ХОДОРОВЩИНА
(Докінчений).

Загєрєчно: на 24 радних вишло 18 українців, які загалом одним голосом побідили в I. колі. З огляду на те, що в селі майже 1/3 поляків, а українська діста побідила в IV., III і II. колах, по-дять і мовити доведеться штуку, що зна-ють, люблять і шанують левецький етал, і жовити, що хочуть наслідувати мист-ців. Але найбільше чимчимує в поля-людей, що хотіли би постріляти всю зві-рину від мисі до слона. Богу дискувати іхні жади добути не вде в парі а ло-вєцьким хитом і все окроплюється на певний корові, або на власній левець-кій собаці. Для того воду мислячих по-

білїшїсть старшого нарібку, меншїсть молодї, згуртованї біля читальнї „Про-світї“ і кооператив. Цї останнї вивели протест. — Жирова: на 24 радних 18 українців і 6 поляків-колонїстів з при-лученої мазурської колонїї Кремеріана, які в II. колї мали безоглядну білїшїсть. Протесту не вивели. Цїла громадська зверхність в українських руках. Слід зазначити, що українське жїтєтєво з Жирова не проявляло у виборах вели-кого заїнтересування аж до останньої хвилї. Але побачивши, як численно йдуть до виборів жїнки-колонїстки, ру-шїли в собі як жїнки, так і дївчата, що одностайно стали до виборчої урни. Горєтка малєвїстї Грїч Іванова тїльки осмїшїлася.

У мїстєчках Ходорівщини вивели ви-борї для нас кєсєлі В Стрїльцєх Но-вих та Берєздївцєх пішли українцї на компромїс і тому в Берєздївцєх на 32 радних вишло українців 9, у Стрїльцє-ках вишло наших 11, хоч тут обїцяли жиди нам 15 радних, однак не додержали обїянки. — В Бїбрї вели українцї переговори з жидами, які а о-станнїй хвилї, бо вночі перед днем ви-борів, вїрвали; українське населєння, робїте до того на гуртї, навїть не здобуло поважнїшого числа голосуючих на свої мїстї. — В Ходорєві пішли украї-нцї до виборів самостїйно і хоч не пе-ревели своїх кандїдатів супроти пере-ваги польсько-жидївського блоку, то затє заховали національну гїднїсть і карнїсть. У IV. колї здобули ми 600 го-лосів проти 800 польсько-жидївських, а в III. колї здобули ми 250 проти 450 поль-сько-жидївських. З того слїдно, що як-би кожна нація була пішла окремо до виборів, то українцї Ходорова були б здобули IV. і III. коло.

На загєл виборів в новїтї пішли добре; мїсцевї комїтєти працювали і вивязува-лись совїсно зі своєю завданнє. В кількох громадах вибори випали для нас слабше, але не було наслідком ви-борчих шахраїств, а не байдужности громадянства. Треба зазначити, що старєство обїцяло поусувати всіх на-казних мїстїв, які переведуть вибори незаконно, однак це не сталося, бо такі вїдтї, які дїйсно допускались як не надужити, то шоважїмє виборчих неправдїностей, досї не усунєні. І так прим. у Горєдїшчї Королївськїм, в Ду-лїбах, в Оттїєвєчєх, у Вербїцї влада новїм таких вїдтїв не усунула, а затє наших людей, кєровнїків громад позба-вило негайно старєство властї, особлїво там, де вибори не випали в користь польського елемєнту. Сталося це вже в Грєвєх Кутах, де усунєно українцї Дашака, а виставлено поляка, як рївнож в Кїсєсї, де надано бїльше спрєвжє-ного п. Берєзовського так, що громад-ська зверхність є там тепєр в руках та-та і сїна (першїй вїдт, другїй писар). На 96 громад повіту тїльки в 25 грома-дах нова зверхність ухонїстїтувалася і перенїла аладу; в їншїх громадах вє-сєно протєсти, які не скорше як в мї-сцї жовтї п. р. будуть позагєдженї, бо досї навїть сїдєства в тїм напрямї не ведєтєся!

Помонїм здївнїтї дїм-захїст для украї-нських письменнїків і журналістїв у Ямнїй. Засїдчїм дїлом зрозумїння важкої культурної працї і вплив своєю вдячнїсть українським робїтнїкам пера! Жертв слати на адресу: Львів, Пїдвалє ч. 7, Земєльний Банк Пїлотєчнїй, кнї-жєчка ч. 1141.

Відгуки дня.

На лови!

Лєдвї заплїтє ранок першого жовт-я, а вже братїя по сє. Евєстакїю — мї-слївцї — вїходїть на поля, лєзати та луги порадувати серце довами. Вїхо-дять і мовтї лєвєцької штуки, що зна-ють, люблять і шанують лєвєцький етал, і жовити, що хочуть наслідувати мист-ців. Але найбільше чимчимує в поля-людей, що хотіли би постріляти всю зві-рину від мисі до слона. Богу дискувати іхні жади добути не вде в парі а ло-вєцьким хитом і все окроплюється на певний корові, або на власній левець-кій собаці. Для того воду мислячих по-

Загадка розв'язана!

Кожний може досягнути
„ЗОЛОТЕ РУНО“
і богачество якщо купить
Льос І. Кляси

16. Державної Клясової Льотерії

в конторі
„РУНО“ РАВІЧІ С-ка
Львів, Академічна 3.

ГОЛОВНА ВИГРАНА 650.000 ЗОЛОТИХ

Крім цього виграні по зол. 400.000, 250.000, 100.000, 75.000, 60.000, 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 15.000, 10.000, 5.000 і т. д.

Виграї побільшено з 13 мільїонів
на 20 мільїонів.

Що другий льос
мусить виграти.

Цїна льосів:
Чєртє льосу 10 зєл. 20 зєл. 40 зєл.
Тягнєння вже 10 і 11 сє. мїсєця.

На замовлення вїсїлаємо льоси раз-ом з почтєвою склєзавкєю ПКО, вїльним від податку, на вїдлєтє нале-жїтєстї. — Поручаємо негайно за-мовляти.

В цїм мїсцї вїдтїти і перєслати нам
у лїстї.

КАРТА ЗАМОВЛЕНЬ:
„РУНО“ РАВІЧІ С-ка
Львів, Академічна 3.

Отсїм замєчлєно:
... льосів цїнах по зол. 40—
... по лєвєцькїм ... 20—
... чєртєк ... 10—
Належїтєсть золотих ... заплачу
по одєржанї льосів, почтєвою склє-завкєю ПКО, прїслєваю фїрмєю.
Імє і назвїсько
Покладна адреса

винні бути окремі левецький закон, що забороняє би їм стріляти остроми набоїнми... поза своєю хатою.

Але моя нинішня справа не до них, от-тих найбільш небезпечних варіантів, — бо убоєних, моя справа до нас правді і ширі поклонники богині Діани і лю-бимі сє. Евєстакїю. Не маю я змоги по-їхати тепєр на село, погудати по шир-них просторах єсїнїх пїлє, нахлїпати-ся червєстою вїтру, послухати як гєл своєю лєбєдїну пїсню сїває. Поклонїть-ся там лїд мєнє лївам і бєрам та ска-жїть, що хїба я не я, коли сам такі не вїрєваю до них на покїлі.

Болїть мєнє серцє, що не можу шє-го зробити зараз, але одно мєнї потїхоє: не я одїн у тому положєнї.

Вторє вечєром, як останнє промїнь сонєя клєзєся на вїтї парковїх дере-вїв, а шє другєго такого нешє-лєдє.

Стою біля Стрїльського парку і бачу-лїє, лєдвї сєзачїти ногами, якїсь дї-док. В зелєній мислєвськїй куртї, в на-пєлюшкє з перамї заду, зі стрїльбєю на раменї.

Жовтєнь — погєда — вечєрїє, от мї-ї на засїдкє вїбрєсов. Правда, до Стрї-льського парку, де вже я мїнєй тяжєко подїбати, але чи не важкої!.. Головє-рїє: дїє шумїть, сонєє заходїть і тра-є єсїнїми бєзгєвошїми пїзє.

Пїшов старїй єсїтїкачєсь та ках-качє аї жєн — у найдалшєму заку-тї парку. Сїє на заплїчї, положєнє стрїльбєю на колїнах і жє... Жєлє хот-єнає, що швидєє смєртє до нього вї-дє як заплї...

Жрєці Дїанї! Кога будєтє дошїзєв-нашїм передєзати покїлі від мєнє, по-клонїтьсє і від старєцького дїдука, що в Стрїльськїм парку в погїдї днї чєтє-на аїзє. Поку дола вже лєвєцькї шко-ля не позаволїть поклонїтїсє єсїнєго.

Галєтїон Чїлка.

Пємїтаємо: Рїднє Школя — це народна фєрцїє, це певнїй захїст в добї лїхо-лїтїє!

„ОЛЬКА“

найбільший вибір
ТРИКОТАЖІРИНОК 35.
біля „Народної Торговлі“

мало характеру дисциплінарки, але тому, що п. Крушельницький відмовився виконати це рішення, Головна Управа звільнила його зі служби в „Рідній Школі“.

У серпні п. р. Президія „Рідної Школи“ оголосила конкурс на всі посади управителя середніх шкіл УПТ-ва, тому, що Міністерство Освіти засталося до цього злижкою годя для державних учителів, що були управителями середніх шкіл УПТ-ва. На цей конкурс вніс п. Крушельницький подання на посаду управителя жін. уч. семінарії і дів. гімназії у Львові, і Головна Управа настановила його управителем обох цих шкіл не тільки задля його визначної фахової кваліфікації, але й тому, що не було іншого відповідного кандидата. Наслідком зміни управителя цих шкіл зайшли відомі події спору за підвищення попереднього управителя, а опісля проти нового. Тут треба твердити, що Президія „Рідної Школи“ повідомила всіх доходливих управителів середніх шкіл УПТ-ва письмом з дня 11. серпня п. р. ч. 4097 про розширення конкурсу, і що п. Адріанович не вніс подання на підвищення на посади управителя тих шкіл, бо навіть не повідомив Головної Управи, що міг би остати доходячим управителем за злижкою годя намічання в державній гімназії, як не опісля говорено.

Колі сумні події в обох названих школах привели такі розміри, що загрожували їх дальшому існуванню, Президія Головної Управи задля ратування тих шкіл перенесла п. Крушельницького на посаду управителя муж. уч. семінаріїних курсів у Львові, чому він, як і іншим заведенням Головної Управи підчинився і дав тим доказ громадянської квітності. На його місце Президія настановила управителем жін. уч. семінарії п. проф. д-ра Макарушчу, а в дів. гімназії п. рад. д-ра Кокоруду і привернула тим у обох школах наново лад і порядок, полишаючи відповідальність за його порушення чекарним чинникам, що не спричинили.

Львів, 13 жовтня 1927.
ПРЕЗИДІЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ
„РІДНОЇ ШКОЛИ“.

о. А. Каштанюк вр. М. Бабин вр.
м. голова. секретар.

Пам'ятайте, що всі збірники на нагробники на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10. І пов. на щадничу книжечку ч. 7910.

Недуга Гайне-Медіна.

Остра поразка дитини або недуга Гайне-Медіна, зване ще від половини минулого століття, а спорадичні випадки цієї недуги перешкоджають школі. Всітаки епідемічна поява її швидко тепер закінчилася світ та занепокоєні люди. Вони а жасом глядять на скід, відки має надійти ця нова для них та трісна недуга. Саме Румунія є краєм, де почастилися перші випадки цієї недуги, котрої заразок ще не вівсім пізнаний а боротьба з ним є тільки симптоматичними спробами різних шкіл.

Початок її є значаюно неглиб: дитина переважно в віці 1—4 літ дістає горючку, втрачає свідомість, часто мучить та має корті (конвульсії). Стан такий трінає день або два, часами може протягнутися аж до півтора тижня, поім дитина відізнає свідомість, приходить до здоров'я, однак остаюся по недугу поразки кінчин, головю кіг, або рух. Після поразки м'якш черевних або віддіхових є здебільша смертельні. Поразка кінчин з часом зменшуються, всітаки майже ніколи не уступають безслідно і остаточно лишається паралич якихсь груп м'язів н. пр. у ногах. В дальшій перебігу силає аспіт тієї кінчин в розвитку та її деформація. Це типовий перебіг недуги. Окрім цих є ще й інші дуже тяжкі випадки, де дитина гине зараже у горючій стадії, або лежить, котрі зовсім не дають поразки. Підставою цієї недуги є запалення спрі часи стрижж зростання, спричинене якимсь малесеньким заразком незнаної природи. Якраз епідемічна поява недуги, дали випадки занедужання кількох дітей в одній хаті, та можливість перенесення її через хорих, а то й здорових людей на інших, а навіть зброта промовляє за заразністю (пошесістю) цієї недуги. Мабуть зарази живуть в кроводі віддіховім та перепосяється з його відділеннями вми кашлю, чихання та говорення.

Лікування недуги Гайне-Медіна, як зга-

дано, є тільки симптоматичне, бо специфічного ліку не маємо. Є правді спрорватка з крові людей, що перебули що хворобу, та припорошення її успішність лікування нею ще недоказано усталені. Поразки лікується прийчям в медичній зликає: водою, масажом, електризацією, а то й оперативно.

Як з повишого слідує, це недуга диточа. Всітаки бувають її випадки і у старших, особливо в часі епідемії. Перша така пошесть появилася в Швеції 1840 р. Від тої пори більш епідемії були в Нім. Америкі, Норвегії, а також в Австрії, головню в Відні. Тепер недуга ця зближається до нас із сходу та півночі. Сприятливий для неї час, осіб та зима та лихоліття нашого народу, зруйнованого пошлю та некородою, несуть з собою грозу її поширення.

Д-р Софія-Парфанович.

Зі спорту.

„Чарні“ — „Україна“.

Пригадується, що в неділю 16. п. м. в год. 10:30 перепоп. відбудуться на площі „Сокола-Батька“ змагання в копаного м'яча між „Україною“ і першою дружиною львівських „Чарнів“. Допідуємося, що в складі „України“ гратимуть: Труш (воротар), Йойко і Гречук (оборонці), Ворсук, Рак і Цимбала (поміч), Воробець, Телецький, Кобзар, Сич і Біда (напад). Резервові: Холодний і Бутель П. Сильний протиний і дешевий вступ стигнуть певно на українське грише тисячі маси української публіки. Сподіємося, що наша громада буде захоплюватися поважно і гідно без уваги на такий чи інший вислід змагань.

Нові книжки і видання.

КНИЖКИ.

В. Будзиновський: Опришок та інші оповідання. Львів 1927, ст. 62.

ЖУРНАЛИ:

Національна Думка. Ч. 10. жовтень. Прага. Зміст: П. Андриєвський: Завдання на часі. О. Бойдуник: Українські політичні партії перед війною. В. Мартиненко: Замітки для майбутньої конференції українських націоналістів. Ю. Василья: Пізнання а життя.

Студентський Вистник. Ч. 5—6. травень, червень. Зміст: О. Стефанюк: Богдана стрічають Е. Маланюк: Н папурах націоналізму „До трагедії Франка“. В. М.: Національні інженери. Е. Чикаленко: Д-р Модест Левіцький. Д-р В. Сімонович: До видання першого Збірника Черемшникових новел „Карби“. Ю. Ліпа: Черниця. Лев Блатин: Два Аякси. З життя українського студентства.

Літопис українського друку, орган державної бібліографії УСРР. ч. 37.

Табір, воєно-літературний журнал. Ч. 4. Липень 1927 р. Зміст: В. Сальський: Головні підстави таємниці армії У. Н. Р. в минулому та майбутньому. Б. Монкевич: Піонери українського війська. В. Андриєвський: Значіння Полтавського бою для української державності. І. Мінко: Територіальна система а червоної армії. Б. Суцьківський: З історії формування 2-го січового запоріж. корпусу.

Український Емігрант, орган Т-ва Опіки над Українськими Емігрантами у Львові.

Звіт а діяльності і рахункових замкнень крайнього дружественного Союзу в Ужгороді.

Сільський Світ. 15-го вересня 1-го жовтня. Зміст: Ноніки. Велике нещастя. — Полегчі в податках. — Допомога зерном на засів. — Примусовий переїзд худоби. Ріпак озимий та його управа. Агр. О. Костюченко. Про збереження корняків і бульб в копцях та льохах. Агр. Р. Яци. Про угорщина взагалі. Агр. А. Гнатівський: Поборовання шкідливих зерна в коморах. Агр. В. Григоренко: Добре переполюйте знаряддя. Агр. К. Дашкович. Чищення курника. Гр. Герман. Збір і переполювання овочів. М. Бардега. Основне поліпшення ґрунтів. Агр. М. Боровський. З практики для практики. Кутинг господарин. Правні поради. Відповіді на запитання.

SPRAWOZDANIE z zjazdu Tow. Wyzdola Samozgodowego we Lwowie za r. 1926.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру під дир. П. Карабіневича:

Теребозна: Неділя 16. Х. Віл Грималів: Понеділок 17. Х. Вихрест. Вікторок 18. Х. Майська ніч. Середя 19. Х. Дні нашого життя. Четвер 20. Х. Циганка Аза. П'ятниця 21. Х. Віл Субота 22. Х. Дені і ніч. Неділя 23. Х. Ой не ходи Грицю. Театр прийме негайно планітку і баса.

При дівочій всенародній школі ім. Шевченка (вул. Мохнацького 12) відкрито практичний пошолод-не вий курс для дівчат. Наука обіймає: крій і шиття біля і суконь, артистичні жіночі роботи, писання на машині, енографію, переїлетинство, моднявство. Наука відбудеться по 3—4 години денно. Висні переполюють і всяких інформацій улікає управа школи щодня до 15-го жовтня включно. 719 3—3

Річні Загальні Збори Кружка „Рідної Школи“ ім. Ганни Барановської у Львові відбудуться дня 30. жовтня ц. р. в год. 17-й (5 пошол.) в школі ім. Т. Шевченка при вул. Мохнацького ч. 12 на денному порядку: 1) Відкриття зборів і вибір президії; 2) Відчитання протоколу а останніх Зар. зборів; 3) Звіт а діяльності Старшини а) секретарський, б) касовий; 4) Звіт контрольного комісії; 5) Дискусія над звітами й уділення абсолютної уступуючої Старшині; 6) Вибір нової Старшини й конто. комісії; 7) Вибір 3 делегатів на Заг. Зізд Т-ва „Рідна Школа“; 8) Висення й евенуалія. — За Старшинку Кружка: Ев. Макарушкова голова, Маріяна Кравчик секретарка. 748 1—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

НАЙСТАРШИЙ у краю звінний склад Годинників і Біжутерії Ю. Домбровський й насл. Ю. Домбровський — П. Розважальський поручає свій багатий вибір по конкурентних цінах Львів, Академічна 2. (Готель Жоржа). Догодні умови. Власні роботи. 110 10—?

ПРИЙМУ на мешкання студентки. Зголошення вул. Здоров'я 9 І. п. Б. Целевич. 724 3—3

ЛЕКЦІЙ на селі виключно за удержання шукає довголітній інструктор з першорядними референціями. Іспити гарантовані. Адрес: Львів, Ринок 43 „Ризниця“ для К. 729 2—2

ОЖЕНИТЬСЯ заможний відсвєць, поверх 50 л.т., купець, здоровий, пристійний а самітною посаженою українкою до 45 літ. Ласкаві оголошення слати до Адміністрації „Діла“ під „Згода“. 632 3—3

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продас за готівку і на рати від десятих літ а півім краю звінна фірма Іван Зельтенрайх, Львів, Маріївська пл. 5. Купую брилянти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 3а) 28—?

ХЛОПЦІВ до науки столярства прийме Д. Коновка Львів, вул. Ткацька ч. 3. 728 2—2

БЮРО Немчиновської, Львів площа Академічна 3, Тел. 13-61, поручає учительки, учителі, французьки, німки, доглядачки, фреблянки, ключиці, газдині, шоферів, машиністів, огородинків, візників, бюралістів, реставраційну службу, готелеву, склепову, фільварчну, агрономів, лісників. 744 1—3

Найнебезпечніші недуги

повстають з правля а перестудії і катару. Вилічати радикально і запобігти тим недугам може кожний через ужиття Прав. Стерез. і Діагномованих пастильок

„GLAZIAL“

Сотки признань. Хто раз спробує, стане сталим відборцем. Не сміє їх бракувати в жадній хаті.

СЕРІЗЬ ДО НАБУТТЯ!

Одинокий виробник:

ЯКІВ ПАСТЕРНАК

БЕЛЬСЬКО, ШПЕСЬК.

742 1—3

90 літ існуючий фабричний склад СУКНА І вовняних товарів під фірмою

Іван Валлях і Сін

Львів, Ринок 33.

740 Пелсфон 47—16.

поручає на біжучий сезон, величезний вибір новостей красивих і оригінальних англійських на мужеські одяги і костюми, як рівнож плащі на жіночі плащі.

КОЧИ НА КОНІ І ЛІЖКА.

1-6 Добрий товар! Ціни низькі!

АБСОЛЬВЕНТКА Гімн, пошукує лекції а вищої гімназії або з виділових чи нормальних клас, е-венуально приготувати до семинара уч-а відповідним винагородженням. Зголошення слати до Заряду школи в Чирні п. Снітниця. 723 3—3

Найбільша в краю фабрика дзвонів Братів Фельшнських в Калуші, вул. Сівецька ч. 14. а Перемишлі, вул. Красінського ч. 63. відливає на замовлення дзвони гармонійні і поодинокі, а постійно удержує на складі звині 200 штук готових дзвонів у вазі від 10 до 600 кг. 24—?

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Василь Мулрий.

Видає Видавничий Спілка „Діло“.

З друкарні Видавничої Спілки „Діло“ Львів, Ринок ч. 10.